

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopis se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglašila se plačuje od navadne vrstice, če se natise enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem poteklo je naročnikom četrletnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvzajajo nadalješnje naročnino doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do konca leta 1 gld. 90 kr. — Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravništvo.

Volilna sprememba.

Dunajski državni zbor ima 353 poslancev, katere vsako šesto leto volijo štiri skupine. Veleposestniki volijo 85, kupčijske zbornice 21, mesta in trgi 117 in kmetske občine 130 poslancev. Naši bralci gotovo vedo, kdo da je do sedaj imel pravico voliti državnega poslanca. Lani v jeseni pa je prejšnji ministerski predsednik, Taaffe, iznenadil poslansko zbornico ter je predlagal novo volilno postavo, vsled katere bi polpeti milijon avstrijskih državljanov dobil volilno pravico. Kakor vsem znano: Taaffe je prav zaradi tega predloga moral odstopiti. Ali tudi sedanje ministerstvo Windischgraetzovo se zahtevanju po občini volilni pravici ne more odtegniti in zato je izdelalo nov načrt volilne presnove. Ker se veliko govori in piše o tem poskusu, upamo ustreči našim bralcem, ako jim objavimo ta načrt, ki se tako-le glasi:

1. Na dosedaj obstoječih volilnih razredih se ničesar ne spremeni niti gledé na razdelitev mandatov, niti gledé zahtev za volilno pravico.

2. Volilna pravica razširi se s tem, da se osnuje nov volilni razred.

3. A) Pravico voliti v tem volilnem razredu imajo oni samopravni avstrijski državljanji moškega spola, kateri so dopolnili 24. leto in niso po § 20. državnega volilnega reda z dne 2. aprila 1873, drž. zak. št. 41, oziroma po pod B) sledečih določbah izključeni od volilne pravice in pred razpisom volitve že šest mesecev stanujejo v dotičnem volilnem okraju in: a) so javno ali tako, kateri je priznana pravica javnosti, avstrijsko višjo gimnazijo, realko ali kako drugo na temelju § 25. vojnega zakona z dne 11. aprila 1889, drž. zak. št. 41 za jednako veljavno pripoznano učilišče z vspehom dovršili; b) pridobili si pravico do jednoletne prostovoljne vojaške prezentne službe v vojni ali deželni bramb; c) z vspehom dovršili obrtno šolo, katere spričevalo na podlagi § 14. obrtnega reda po zakonu z dne 15. marcija 1883, drž. zak. št. 39 namešča dokaz zmožnosti za rokodelski obrt, ali d) ali so dovršili kmetijsko šolo, katero vzdržuje dežela pa država; e) so že dve leti pri kaki v § 11 zak. z dne 30. marcija 1880, drž. zak. št.

33 naštetih bolniških blagajnicah zavarovani; f) ali dve leti plačujejo kak državni direktni davek.

B) Častniki v trajni ali začasni vojaški službi, vojaški duhovniki, gazisti brez čina in osebe moštva oborožene sile, oziroma žendarmerije, vstevši začasne dopustnike, sploh ne smejo voliti, ne voljeni biti. V volilnem razredu veleposestva morejo take osebe izvrševati volilno pravico, če jo imajo po svojem posestvu, le po pooblaščenjih. Od volilne pravice izključeni so razen gorenjih vsi trajno ali začasno aktivno službujoči uradniki oborožene moči.

4. Novemu volilnemu razredu se odloči 43 mandatov, ki se razdelé na posamezne dežele tako-le: Češka 10, Dalmacija 1, Galicija 10, Dolenja Avstrija 4, Gorenja Avstrija 1, Solnograško 1, Štajersko 2, Koroško 1, Kranjsko 1, Bukovina 1, Moravsko 4, Šlezija 1, Tirolsko 2, Predarlško 1, Istrija 1, Goriško 1, Trst 1. Na Češkem bode sedem kmetijskih in trije mestni okraji, v Galiciji devet kmetijskih in le jeden mestni okraj, na Dolenjem Avstrijskem jeden kmetijski in trije mestni volilni okraji in na Moravskem trije kmetijski in jeden mestni okraj, kateri voli vsak jednega poslanca.

5. Dosedanji volilni okraji kmetijskih občin in nemestni okraji novega volilnega razreda volijo direktno, kjer to sklène deželni zbor.

6. Za direktne volitve v kmetskih občinah in v novem volilnem razredu se napravijo majhna volilna okrožja po 4000 duš, oziroma da se združijo občine, ki imajo manj prebivalstva in razdelé večje občine. V volilnem okrožju bi se volilni kraji določili administrativnim potom. Deželni zbori pa smejo vendar skleniti drugačne določbe gledé manjših volilnih okrožij in volilnih krajev. V vsakem volilnem kraju štejejo se glasovi.

7. Posel volilnega komisarja v volilnih okrožjih je časten posel, katerega je dolžan slednji prevzeti.

V tolikej meri torej sedanje ministerstvo želi volilno pravico razširiti, da hoče novo, to je peto skupino volilcev. Teško, če bode ta načrt kedaj postava. Mi si tega nikakor ne želimo, ne kot Slovenci, ne kot Avstrijci. Ne kot Slovenci, ker s to krparijo nam nič ni pomagano. Pa tudi kot Avstrijci smo zoper ta predlog, ker se bode z ustanovljenjem nove volilne skupine le povečalo število nezadovoljnih v naši ljubi Avstriji.

Slovenske šole na Štajarskem.

(Govoril posl. Robič v deželnem zboru v Gradcu.)

Na razne izjave g. poslanca dra. Starkla ne mislim na drobno odgovarjati, dejanskim razmeram nasprotujejo tako, da jih sploh ni treba zavračati. Gospoda